

ВКАЗІВКИ
щодо перевірки та оцінювання робіт учасників II етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики у Закарпатській області
26 листопада 2021 р.

Основними результатами роботи учасника мають бути:

При проведенні безмашинного туру:

- стислий словесний опис алгоритму розв'язання задачі та призначення використаних змінних,
- текст програми, що реалізує запропонований алгоритм, який може бути представлений блок-схемою або мовою програмування. За рішенням журі, розв'язок задачі, поданий лише у вигляді блок-схеми, може бути оцінений відсотком від максимального балу.

При проведенні машинного туру:

програма, що реалізує розроблений алгоритм розв'язку задачі на мові програмування. Для введення даних та виведення результатів можна використовувати як консоль (клавіатура, монітор), так і зовнішні файли.

Назви файлів та програм повинні складатись з слова Task та номера завдання, наприклад: зазначення назви програми – Program TaskA; назва файлу – TaskA.pas. Дані вводяться з клавіатури або з файлу input.txt, виводяться на екран або у файл output.txt. Вказівки щодо назви папки для збереження файлів та її розміщення надає оргкомітет.

При використанні системи автоматичного прийому та перевірки робіт використовуються стандартні засоби введення і виведення, без використання файлів. Повний розв'язок кожної задачі оцінюється у 100 балів. Журі може прийняти рішення про використання системи оцінювання, вказаної в умовах задач.

Для об'єктивного оцінювання результатів виконання завдань без використання системи автоматичного прийому та перевірки робіт доцільно користуватися такими критеріями:

Відсоток від максимальної кількості балів за задачу*	Критерії оцінювання
0	Задача не розв'язана
10-20%	Задача не розв'язана, але по ходу розв'язування учень зробив декілька вірних логічних кроків.
20-50%	Задача розв'язана, але в рішенні допущені грубі помилки або хід розв'язання правильний, але не завершений.
50-75%	Задача розв'язана, але в ній допущені негрубі помилки.
75-100%	Задача розв'язана повністю, помилок немає, але використано неоптимальний алгоритм.
100%	Задача розв'язана оптимальним способом, надається оригінальне рішення та програмна реалізація.

* За рішенням журі, розв'язок задачі, поданий лише у вигляді блок-схеми, може бути оцінений меншим відсотком від максимального балу.

** За наявності помилок у іменах файлів, додаткових відомостей, не передбачених завданням, грубих порушень, що приводять до розшифрування роботи, можуть бути застосовані штрафні бали.

При перевірці робіт *за машинним варіантом* програми-розв'язки рекомендується перевіряти на множині тестів. До кожної задачі необхідно підготувати набір тестових даних, які б дозволяли розрізнити правильні та неправильні розв'язки, а серед правильних — більш та менш ефективні.

Журі олімпіади розробляє тести. Рекомендована кількість тестів – 5-10. Кількість балів за кожен із тестів визначає журі. Загальна оцінка за виконане завдання складається із суми балів по окремих тестах.

Серед тестів повинні бути: декілька тестів невеликого розміру, виконання яких свідчить про правильність запропонованого алгоритму; тести, що перевіряють коректність роботи програми у спеціальних випадках (вироджені випадки, відсутність розв'язку); тести великого розміру, виконання яких свідчить про ефективність запропонованого алгоритму.

8-9 клас

Завдання А. Площа пилки (10 балів)

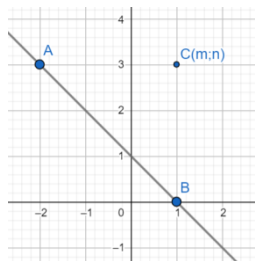
Площа пилки обчислюється за формулою $S = \frac{1}{2} a \cdot h \cdot (k + 1)$.

Завдання В. Шифрувальник (20 балів)

Алгоритм розв'язування передбачає перебір букв початкового тексту із перевіркою щодо заміни. Букви заміни та ті, що не потрібно змінювати, записуються підряд як новий рядок.

Завдання С. Хтось розкидав квадрати (20 балів)

Використаємо перевірку належності точки $C(m;n)$ одній із півплощин, на які ділить площину задана пряма AB . Якщо рівняння прямої $y = kx + b$, то точка $C(m;n)$ лежить у верхній півплощині відносно прямої, якщо $n > k \cdot m + b$ (див. рисунок).

По умові задачі задано ліву верхню вершину квадрата (x_i, y_i) та довжину його сторони d . Тоді вершини квадрата мають координати (x_i, y_i) , $(x_i + d, y_i)$, $(x_i, y_i - d)$, $(x_i + d, y_i - d)$. Якщо для всіх чотирьох вершин одночасно виконується нерівність $n > k \cdot m + b$, тоді пряма не перетинає квадрат (він лежить "вище" від прямої). Якщо для всіх чотирьох вершин одночасно виконується нерівність $n < k \cdot m + b$, тоді пряма не перетинає квадрат (він лежить "нижче" від прямої).

Завдання Д. Зменшувач (30 балів)

Потрібно звернути увагу на те, що Зменшувач зменшує знайдене число Z і міняє напрямок руху але продовжує рухатися тільки тоді, якщо зроблена ним до цього кількість одинарних переміщень менша, ніж K .

Завдання Е. Перестановки (20 балів)

Помітимо, що елементи масиву A строго зростають, а отже, не повторюються. Тому достатньо над масивом A провести h зсувів і порівняти отриманий масив A_h з масивом B . Якщо елемент масива A_h рівний відповідному елементу масиву B , то цей елемент не переміщувався. Приклад.

Масив A : 10 11 14 22 34 45 346. $h=2$, $i = 1$, $j = 3$, $k = 4$, $m = 7$.

Після двох зсувів отримаємо масив: 45 346 10 11 14 22 34.

Після перестановки елементів отримаємо масив B : 10 346 45 34 14 22 11.

Номери переставлених елементів 1,3,4,7. Сума 15.

10-11 клас

Завдання А. Центр мас (10 балів)

Алгоритм передбачає послідовне обчислення сум $(a_1 + a_2 + \dots + a_{j-1})$ та $(a_j + a_{j+1} + \dots + a_N)$ і визначення мінімального значення модуля їх різниці.

Завдання В. Значущі нулі (20 балів)

Алгоритм передбачає послідовне знаходження всіх нулів числа та визначення факту – чи є цей нуль значущим. Парність/непарність перевіряється стандартним способом.

Завдання С. Хтось розкидав квадрати (20 балів)

Пояснення співпадає з поясненням до задачі **Хтось розкидав квадрати** (для 8-9 класів). Різниця полягає у визначенні координат вершин квадрата. Так як сторони кожного квадрата різні і дорівнюють відповідно d_i , то вершинами квадрата будуть точки з координатами (x_i, y_i) , $(x_i + d_i, y_i)$, $(x_i, y_i - d_i)$, $(x_i + d_i, y_i - d_i)$.

Завдання Д. Сортування по унікальному елементу (20 балів)

Алгоритм передбачає перебір всіх слів і знаходження унікального символу в кожному із них та запам'ятовування знайденого унікального елемента та його номера у створених для цього масивах. Після перебору всіх слів визначаємо: чи є унікальні елементи? Якщо ні, то виводимо **None**. Якщо знайдено декілька унікальних елементів, тоді знаходимо найменший з них. Далі перевіряємо, чи знайдений найменший унікальний елемент єдиний. Якщо так – виводимо номер відповідного йому слова. Якщо таких елементів більше одного – виводимо ?.

Завдання Е. Діагональ (30 балів)

Помітимо, що елементи масиву A строго зростають, а отже, не повторюються. Тому достатньо над масивом A провести h зсувів (отримаємо новий масив A_h) і порівняти отриману із масива A_h головну діагональ D із масивом B . Якщо елемент масива D рівний відповідному елементу масиву B , то цей елемент не переміщувався.